

OGÓLNOPOLSKIE
POROZUMIENIE
ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH

Do druku nr 1515

NIP: 526-025-13-39

Regon: 001133016

KRS: 0000033976

OPZZ/POI/169/2021

Warszawa, 27 września 2021 r.

SEKRETARIAT ZICZY SZEFKA KS

Dz. 175. 658. 21

Wzrost: 29. 09. 2021 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.269.7.2021

Data wpływu: 29. 09. 2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu RP

Warszawa

Szanowny Panie Michalcu

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 sierpnia 2021 r. (znak: SPS-WP.020.269.4.2021), przy którym przekazano, z prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag, projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (dalej: „OPZZ”), wyraża poniższą opinię.

Co do zasady należy pozytywnie ocenić regulacje mające na celu wzmocnienie kompetencji rad nadzorczych spółek i wyrazić przekonanie, że dzięki wejściu w życie projektowanych przepisów członkowie organu nadzorczego, w tym wybrani przez pracowników, będą mogli skuteczniej realizować swoje obowiązki. Mając jednak na uwadze potrzebę zwiększenia roli pracowników w zarządzaniu i nadzorze nad przedsiębiorstwami oraz wzmocnienia partycypacji pracowniczej, w szczególności w sektorze prywatnym, OPZZ zgłasza poniższe uwagi i propozycje nowych rozwiązań prawnych.

Udział przedstawicieli pracowników w radach nadzorczych i zarządach spółek jest normą prawną w większości państw Unii Europejskiej i dotyczy zarówno publicznych jak i prywatnych podmiotów. Niestety w Polsce partycypacja pracownicza ograniczona jest jedynie do grupy skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, powstałych na gruncie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2021 r. poz. 425). Reprezentanci pracowników mogą stanowić od 1/3 do 2/5 członków w radzie nadzorczej. Ponadto w firmach zatrudniających ponad 500 pracowników, reprezentant załogi może znaleźć się również w zarządzie. Rozwiązania te zostały wprowadzone w latach 90. i motywowane były potrzebą złagodzenia napięć społecznych wywołanych przez prywatyzację i osłabienia radykalizacji po stronie

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

tel.: 022 551 55 00, fax: 022 551 55 01

e-mail: opzz@opzz.org.pl, www: <http://opzz.org.pl>

pracowniczej. Z powyższych względów partycypacja pracownicza w Polsce rozwija się jedynie w podmiotach z udziałem Skarbu Państwa, co nie odpowiada wyzwaniom globalizacji i potrzebom współczesnych przedsiębiorstw.

Warto podkreślić, że partycypacja pracownicza jest ważnym prawem pracowników w demokratycznym państwie, zapewniającym im większy wpływ na działalność przedsiębiorstw oraz szerszy dostęp do informacji, dlatego powinna być wzmocniana, nie tylko w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, ale także wprowadzona w przedsiębiorstwach sektora prywatnego. Przyniesie to szereg korzyści.

Liczne badania wskazują, że partycypacja pracownicza wpływa na długoterminowy wzrost wartości majątku przedsiębiorstwa, zwiększa efektywność procesu zarządzania i podnosi konkurencyjność firmy na rynku. Istotną korzyścią jest także wzrost przejrzystości procesów zarządzania i lepsze wzajemne rozumienie pracowników i pracodawcy. Poprawia to relacje wewnątrz przedsiębiorstwa, co sprzyja łaadowi społecznemu, mniejszej liczbie konfliktów i protestów oraz tworzy kulturę dialogu na poziomie zakładowym, która jest istotną częścią kultury organizacji pracy w danej firmie. Z drugiej strony pracodawca otrzymuje bardziej pogłębioną i wyartykułowaną informację na temat perspektywy pracowników i istotnych wydarzeniach w zakładzie pracy, dzięki czemu może trafniej i szybciej reagować na potencjalne konflikty lub zagrożenia dla prowadzonej działalności. Powyższe korzyści z kolei przekładają się na większe zadowolenie pracowników, zwiększenie motywacji do pracy, a także na większą efektywność pracy i związanie z firmą.

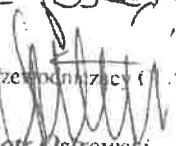
W związku z powyższym OPZZ postuluje wprowadzenie do projektu ustawy przepisów, które zagwarantują udział pracowników w radach nadzorczych i zarządach spółek sektora prywatnego, zatrudniających powyżej 50 pracowników. Co ważne, partycypacja w spółkach prywatnych powinna uwzględniać obowiązujące uprawnienia pracowników wynikające z cytowanej wyżej ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników.

Niezależnie od powyższego OPZZ zauważa, że praktyka funkcjonowania ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników dowodzi, że prawo pracowników w zakresie wyboru i odwołania członka zarządu i rady nadzorczej w spółkach z udziałem Skarbu Państwa jest często naruszane przez właściciela. Dlatego niezbędne jest uzupełnienie przepisów przedmiotowego projektu ustawy o zapis wskazujący, że do członka zarządu i rady nadzorczej wybranego przez pracowników, w zakresie odwołania z pełnionej funkcji, nie mają zastosowania: art. 203 § 1 i 368 § 4 oraz art. 216 § 2 i art. 300⁶⁸ § 1 ustawy – Kodeks spółek handlowych. Zaproponowane przez autorów projektu ustawy przepisy nie zawierają takiej gwarancji. W konsekwencji zgromadzenie wspólników/rada nadzorcza wciąż mogą podjąć próbę odwołania wybranego przez załogę członka zarządu w każdym momencie, nie licząc się z wolą pracowników. Przypominamy, że przepisy ustawy o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników wyraźnie wskazują, kto ma prawo wyboru przedstawiciela pracowników w zarządzie spółki. Zaakceptowanie stanowiska o dopuszczalności odwołania członka zarządu wybranego przez reprezentantów pracowników prowadziłoby do naruszenia przyznanego im prawa do

reprezentacji w organie zarządzającym spółki.

Ponadto, w związku z przypadkami odwołania przez walne zgromadzenie – na podstawie arbitralnej decyzji właściciela – członka rady nadzorczej wybranego przez pracowników, zauważamy, że wyboru i odwołania członka rady nadzorczej wybranego przez załogę dokonują sami pracownicy, a ich wybór jest wiążący dla walnego zgromadzenia, co jest zgodne z zasadą łączenia kompetencji do powoływania i odwoływania. Prawo to jest gwarancją pewnych uprawnień dla pracowników spółek powstałych w wyniku komercjalizacji. Zauważamy, że zaakceptowanie stanowiska o dopuszczalności odwołania przez walne zgromadzenie reprezentantów pracowników w radzie nadzorczej prowadziłoby do naruszenia przyznanego pracownikom prawa do reprezentacji w organie nadzorczym spółki.

OPZZ uważa, że uwzględnienie w nowelizacji Kodeksu spółek handlowych powyżej proponowanych rozwiązań będzie stanowiło realny krok w kierunku urzeczywistnienia konstytucyjnej zasady społecznej gospodarki rynkowej. Przyczyni się także do realizacji jednego z celów wskazanych w rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, czyli rozwoju akcjonariatu pracowniczego.

Z przeżeniem

Wiceprezident
Piotr Ostrowski